

Dosarul nr. 2r-466/23
2-21119184-01-2r-01112023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. S. Suvac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, A. Braga, V. Mihaila)

DECIZIE

31 ianuarie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă

Aliona Donos

examinând recursul declarat de către Elena Meleca,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Meleca împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 10 din mun. Chișinău, în procedura falimentului, cu privire la anularea refuzului și obligarea efectuării recalculului datoriilor la serviciile locativ-comunale,
împotriva încheierii din 27 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit Elenei Meleca apelul declarat împotriva hotărârii din 01 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depus în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen,

c o n s t a t ă:

La 09 august 2021, Elena Meleca, reprezentată de avocatul Artur Tarlapan, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 10 din mun. Chișinău, în procedura falimentului, cu privire la anularea refuzului și obligarea efectuării recalculului datoriilor la serviciile locativ-comunale.

Prin hotărârea din 01 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Elena Meleca, reprezentată de avocatul Artur Tarlapan, ca neîntemeiată.

La 03 aprilie 2023, Elena Meleca, reprezentată de avocatul Artur Tarlapan, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 01 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată.

Prin încheierea din 27 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit Elenei Meleca apelul declarat împotriva hotărârii din 01 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depus în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen.

La 16 octombrie 2023, Elena Meleca a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 27 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea

cererii de recurs, casarea încheierii instanței de apel, cu restituirea cauzei la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs, a invocat că instanța de apel a aplicat eronat dispozițiile art. 362 alin. (1) în raport cu art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă. Or, zilele de 01 și 02 aprilie 2023 au fost zile nelucrătoare, următoarea zi lucrătoare fiind data de 03 aprilie 2023. Respectiv, cererea de apel a fost înregistrată în termen în cancelaria instanței de fond, la 03 aprilie 2023.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel a pronunțat încheierea contestată la 27 septembrie 2023 și a expedit-o, prin intermediul poștei electronice, reprezentantului apelantei, avocatului Artur Tarlapan, la 29 septembrie 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d. 79).

Astfel, recursul declarat de Elena Meleca, la 16 octombrie 2023, este depus în termen.

La 01 noiembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expedit în adresa intimă copia recursului depus de Elena Meleca, pentru cunoștință, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 86).

Până la examinarea recursului, intimata Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 10 din mun. Chișinău, în procedura falimentului, nu și-a valorificat drepturile sale procedurale și nu a depus referință.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele dosarului și prevederile legale aplicabile speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Elena Meleca urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Meleca împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 10 din mun. Chișinău, în procedura falimentului, cu privire la anularea refuzului și obligarea efectuării recalculului datoriilor la serviciile locativ-comunale, a fost pronunțat la 01 martie 2023 (f.d. 68). La pronunțarea dispozitivului hotărârii a fost prezent reprezentantul reclamantei, avocatul Artur Tarlapan, fapt ce se confirmă prin procesul-verbal al ședinței de judecată din 01 martie 2023. Iar, prin recipisa din 01 martie 2023, se atestă că avocatul Artur Tarlapan a primit copia dispozitivului hotărârii (f.d. 66-67, 69).

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă statuează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că cererea de apel împotriva hotărârii din 01 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă de Elena Meleca, reprezentată de avocatul Artur Tarlapan, la data de 03 aprilie 2023, cu depășirea termenului de 30 de zile, prevăzut de art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 27 septembrie 2023, corect a restituit cererea de apel declarată de Elena Meleca, reprezentată de avocatul Artur Tarlapan, împotriva hotărârii din 01 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal (f.d. 75-78).

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 01 martie 2023, în temeiul art. 111 alin.(3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 02 martie 2023, ultima zi a termenului fiind data de 31 martie 2023 (zi de vineri).

Referitor la mențiunile recurente precum că zilele de 01 și 02 aprilie 2023 au fost zile nelucrătoare, următoarea zi lucrătoare fiind data de 03 aprilie 2023 și cererea de apel a fost înregistrată în cancelaria instanței de fond la 03 aprilie 2023, Completul de judecată menționează că, la caz, ultima zi de declarare a apelului a fost data de 31 martie 2023 și respectiv, nu au incidență prevederile art. 112 alin.(2) din Codul de procedură civilă.

Astfel, instanța de apel justificat a reținut că Elena Meleca, reprezentată de avocatul Artur Tarlapan, a declarat apelul peste termen. Or, recurenta are obligația

de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale, în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (3), art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

La depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 01 martie 2023, apelanta/recurenta nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care Elena Meleca ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește. Or, solicitarea de repunere în termen este o prioritate a apelantei și nu poate fi soluționată din oficiu de către instanța de apel.

Prin urmare, instanța de apel corect a reținut că Elena Meleca nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă.

În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că, prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că, legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6§1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta și-a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Elena Meleca împotriva încheierii din 27 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2), art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Elena Meleca.

Se menține încheierea din 27 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Meleca împotriva

Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 10 din mun. Chișinău, în procedura falimentului, cu privire la anularea refuzului și obligarea efectuării recalculului datoriilor la serviciile locativ-comunale.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Diana Stănilă

Aliona Donos